

THE IMPACT OF ECONOMIC AND FINANCIAL RISKS ON SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES

IMPACTUL RISCURILOR ECONOMICE ȘI FINANCIARE ASUPRA IMM-URILOR

TALPĂ Alexandru, student, specialitatea: MKL

Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: talpa.alexandru@ase.md

Abstract: *This paper analyzes the impact of economic and financial risks on small and medium-sized enterprises (SMEs), highlighting the main challenges and appropriate risk management strategies. The aim of the research is to identify major risk factors and propose solutions to support SMEs in maintaining their stability and competitiveness.*

To achieve this objective, the research aims to accomplish the following tasks:

- *Identifying and classifying the economic and financial risks affecting SMEs*
- *Analyzing the effects of these risks on the performance and sustainability of SMEs.*
- *Proposing effective risk management strategies to reduce the vulnerability of SMEs.*

The methodology used combines both quantitative and qualitative analysis. The study is based on a review of the specialized literature, an analysis of relevant macroeconomic and financial data, and case studies illustrating the impact of risks on SMEs. Through these methods, the research provides a detailed perspective on the challenges faced by SMEs and the available solutions for minimizing the impact of economic and financial risks.

Key words: *SMEs, economic risk, financial risk, management strategy, competitiveness*

JEL CLASSIFICATION: M1

INTRODUCERE

Riscurile economice și financiare reprezintă provocări semnificative pentru IMM-uri, influențând stabilitatea, profitabilitatea și capacitatea acestora de a se dezvolta. Factori precum recesiunile economice, inflația, accesul limitat la finanțare, volatilitatea pieței și problemele de lichiditate pot avea un impact negativ asupra activității acestor întreprinderi.

Pentru a minimiza efectele acestor riscuri, IMM-urile trebuie să implementeze strategii proactive de gestionare, cum ar fi diversificarea surselor de finanțare, optimizarea fluxului de numerar, protejarea împotriva fluctuațiilor macroeconomice și creșterea flexibilității operaționale. Adoptarea unor astfel de măsuri le permite IMM-urilor să se adapteze mai ușor la schimbările economice și să își mențină competitivitatea pe termen lung.

Prin urmare, o abordare strategică și bine planificată a riscurilor economice și financiare este esențială pentru succesul și sustenabilitatea IMM-urilor. Dezvoltarea unor politici eficiente de gestionare a riscurilor nu doar că reduce vulnerabilitățile, dar contribuie și la consolidarea unui mediu economic mai stabil și mai predictibil pentru aceste întreprinderi.

RISCURI ECONOMICE ȘI FINANCIARE ALE IMM-URILOR

Riscul macroeconomic

Schimbările în condițiile economice generale, cum ar fi recesiunile, inflația și fluctuațiile cursului de schimb, pot afecta IMM-urile prin scăderea cererii și creșterea costurilor operaționale.

IMM-urile sunt puternic influențate de schimbările economice generale, cum ar fi recesiunile economice, ratele ridicate ale inflației sau fluctuațiile cursului de schimb valutar. O recesiune poate duce la scăderea cererii pentru bunuri și servicii, afectând veniturile IMM-urilor. Inflația creș-

te costurile de producție și de operare, în timp ce fluctuațiile valutare pot genera pierderi pentru firmele care depind de importuri sau exporturi.

Accesul limitat la finanțare

IMM-urile se confruntă adesea cu dificultăți în obținerea creditelor bancare și a altor forme de finanțare, ceea ce le poate limita capacitatea de creștere și inovare.

Finanțarea reprezintă o provocare majoră pentru IMM-uri, deoarece acestea nu dispun de aceleași resurse și garanții ca marile companii. Băncile percep IMM-urile ca fiind mai riscante, ceea ce duce la condiții stricte pentru acordarea creditelor. În plus, IMM-urile au adesea un istoric financiar limitat, ceea ce le reduce accesul la alternative de finanțare, cum ar fi investițiile de tip venturi capital sau obligațiunile corporative.

Riscul de lichiditate

Gestionarea fluxului de numerar este esențială pentru IMM-uri, iar întârzierile în încasarea plăților pot cauza dificultăți semnificative. Problemele de lichiditate pot duce la incapacitatea de a plăti furnizorii, salariile angajaților sau datoriile curente. Aceste probleme pot fi amplificate de termenele lungi de plată impuse de clienți sau de întârzierile în recuperarea creanțelor.

Volatilitatea pieței

Fluctuațiile cererii, schimbările în comportamentul consumatorilor și concurența sporită pot afecta veniturile IMM-urilor.

Schimbările rapide în preferințele consumatorilor, apariția unor noi concurenți sau fluctuațiile sezoniere pot afecta IMM-urile, care de obicei au o bază de clienți mai restrânsă decât marile companii. În plus, tendințele economice globale, cum ar fi digitalizarea sau crizele geopolitice, pot influența negativ cererea pentru anumite produse și servicii.

Aceste riscuri evidențiază necesitatea unor strategii eficiente de gestionare, cum ar fi diversificarea surselor de venit, planificarea financiară riguroasă și adoptarea unor politici de protecție împotriva fluctuațiilor economice.

Tabelul 1: Principalele riscuri economice și financiare ale IMM-urilor și soluții de gestionare

Tipul riscului	Descriere	Efecte asupra IMM-urilor	Strategii de gestionare
Riscul macroeconomic	Recesiuni, inflație, fluctuații valutare	Scăderea cererii, creșterea costurilor operaționale	Monitorizarea indicatorilor economici, ajustarea prețurilor
Accesul limitat la finanțare	Dificultăți în obținerea creditelor și a investițiilor	Limitarea creșterii și inovării, dependență de resurse proprii	Diversificarea surselor de finanțare (fonduri UE, business)
Riscul de lichiditate	Probleme în gestionarea fluxului de numerar	Întârzieri la plăți, dificultăți în onorarea obligațiilor financiare	Planificare financiară, politici stricte de colectare a creanțelor, fonduri de rezervă
Volatilitatea pieței	Schimbări în cererea consumatorilor, concurență ridicată	Scăderea veniturilor, pierderea cotei de piață	Diversificarea produselor/serviciilor, digitalizare, inovație constantă

Sursa: Elaborat de autor

STRATEGII DE GESTIONARE A RISCURILOR

Pentru a reduce impactul riscurilor economice și financiare, IMM-urile trebuie să adopte strategii eficiente de gestionare a acestora. Printre cele mai importante măsuri se numără:

Diversificarea surselor de finanțare

Deoarece accesul limitat la finanțare este o problemă majoră, IMM-urile trebuie să exploreze multiple opțiuni, inclusiv:

- Credite bancare și linii de credit adaptate nevoilor firmei.

- Finanțare prin capital de risc sau business.
- Fonduri europene și subvenții guvernamentale.

Optimizarea gestionării lichidităților

Pentru a evita problemele de cash-flow, IMM-urile pot implementa:

- Monitorizarea atentă a veniturilor și cheltuielilor printr-un sistem de management financiar.
- Stabilirea unor politici clare privind termenele de plată pentru clienți și furnizori.
- Crearea unui fond de rezervă pentru situații neprevăzute.

Protecția împotriva riscurilor macroeconomice

Pentru a reduce vulnerabilitatea la fluctuațiile economice generale, IMM-urile pot adopta:

- Contracte de acoperire pentru riscul valutar.
- Strategii de preț flexibile, care să permită ajustarea la inflație sau costuri fluctuante.
- Monitorizarea indicatorilor economici pentru a anticipa crizele și a lua măsuri preventive.

Creșterea flexibilității operaționale

Într-o piață volatilă, IMM-urile trebuie să fie capabile să se adapteze rapid. Măsuri recomandate:

- Diversificarea portofoliului de produse și servicii pentru a nu depinde de un singur segment de piață.
- Digitalizarea și automatizarea proceselor pentru o mai mare eficiență.
- Creșterea colaborării cu alți parteneri și furnizori pentru a asigura lanțuri de aprovizionare stabile.

Prin aplicarea acestor strategii, IMM-urile pot reduce impactul riscurilor economice și financiare, îmbunătățindu-și stabilitatea și competitivitatea pe termen lung.

CONCLUZII

1. Riscurile economice și financiare reprezintă provocări semnificative pentru IMM-uri, influențând stabilitatea, profitabilitatea și capacitatea acestora de a se dezvolta. Factori precum recesiunile economice, inflația, accesul limitat la finanțare, volatilitatea pieței și problemele de lichiditate pot avea un impact negativ asupra activității acestor întreprinderi.

2. Pentru a minimiza efectele acestor riscuri, IMM-urile trebuie să implementeze strategii pro-active de gestionare, cum ar fi diversificarea surselor de finanțare, optimizarea fluxului de numerar, protejarea împotriva fluctuațiilor macroeconomice și creșterea flexibilității operaționale. Adoptarea unor astfel de măsuri le permite IMM-urilor să se adapteze mai ușor la schimbările economice și să își mențină competitivitatea pe termen lung.

3. Prin urmare, o abordare strategică și bine planificată a riscurilor economice și financiare este esențială pentru succesul și sustenabilitatea IMM-urilor. Dezvoltarea unor politici eficiente de gestionare a riscurilor nu doar că reduce vulnerabilitățile, dar contribuie și la consolidarea unui mediu economic mai stabil și mai predictibil pentru aceste întreprinderi.

REFERINȚE:

1. Beck, T., Demirgüç-Kunt, A., & Maksimovic, V. (2005). Financial and legal constraints to growth: Does firm size matter? *The Journal of Finance*, 60(1), 137-177.
2. Berger, A. N., & Udell, G. F. (1998). The economics of small business finance: The roles of private equity and debt markets in the financial growth cycle. *Journal of Banking & Finance*, 22(6-8), 613-673.
3. Gertler, M., & Gilchrist, S. (1994). Monetary policy, business cycles, and the behavior of small manufacturing firms. *The Quarterly Journal of Economics*, 109(2), 309-340.
4. OECD (2019). *Financing SMEs and Entrepreneurs 2019: An OECD Scoreboard*. OECD Publishing.
5. World Bank (2020). *SME Finance: Policy Guide*. World Bank Publications.

Coordonator științific: GUȘUVATI Aliona, asist. univ,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: gusuvati.aliona.vladimir@ase.md